

Hedensted Kommune
Niels Espes Vej 8
8722 Hedensted

Att. Byrådet

Afslutning på tilsynssag om Hedensted Kommunes brug af private konsulenter på det sociale område (kommunens sagsnr. 27.00.00-G01-41-18)

12. januar 2021

J.nr. 21-895

Ankestyrelsen vender hermed tilbage i sagen om Hedensted Kommunes brug af et privat konsulentfirma på det sociale område.

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Resumé

Tel +45 3341 1200

Ankestyrelsen vurderer, at Hedensted Kommune har handlet i strid med lovgivningen ved at lade et konsulentfirma, der blev aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet, lave sagsforberedelse i afgørelsessager.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Da Hedensted Kommune har oplyst, at kontrakten er ophørt, gør Ankestyrelsen ikke mere i sagen i forhold til den indgåede kontrakt.

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen beder dog Hedensted Kommune om at genoptage samtlige sager, hvor konsulentfirmaet har deltaget i det sagsforberedende arbejde, og kommunen som seneste myndighed har truffet afgørelse.

Ankestyrelsen beder byrådet i Hedensted Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen afgav den 24. juni 2020 en generel udtalelse om kommuners brug af private konsulenter på det sociale område.

Det fremgår af udtalelsen, at ved konsulenttydelser, der indebærer en juridisk, socialfaglig og økonomisk gennemgang af konkrete sager, hvor

resultatet kan udmønte sig i afgørelser om nedsættelse af borgernes ydelser, er der tale om sagsforberedelse i afgørelsessager, som skal leve op til følgende krav:

- Konsulentfirmaet skal have den nødvendige faglige ekspertise, og der må ikke være interessekonflikter
- Offentligretlige regler og grundsætninger, herunder spørgsmålet om inhabilitet, skal overholdes
- Der skal være sikkerhed for, at der ikke i realiteten er delegeret afgørelseskompetence
- Kommunen skal foretage kvalitetssikring og selvstændig vurdering af sagerne

Det fremgår også af Ankestyrelsens udtalelse, at kommuner ikke lovligt kan lade private konsulenter udføre sagsforberedende arbejde i afgørelsessager, hvis konsulenterne aflønnes for disse ydelser efter "no-cure-no-pay"-princippet. Dette skyldes, at konsulentfirmaet må anses for at have en direkte økonomisk interesse i sagens udfald, og dermed foreligger der inhabilitet.

Tilsvarende gælder i det omfang, konsulentydelse indebærer forhandlinger med leverandører om indsats og takst i sager, hvor der tages stilling til borgerens behov, fx ved en vurdering af borgeres funktionsevner (VUM), der kan udmønte sig i en afgørelse over for en borger om ændring af borgerens ydelser. Dette skyldes, at konsulentens vurdering af borgerens behov anses for at have karakter af sagsforberedelse i en afgørelsessag og derfor skal leve op til de krav, der stilles for sådant arbejde. Det gælder efter vores opfattelse uanset, om kommunen er til stede ved alle forhandlinger og møder med leverandører.

Følgende fremgår desuden af udtalelsen:

"2.1.1. Ydelser om gennemgang af konkrete sager

Efter ordlyden i en del af kontrakterne foretager de private konsulenter en juridisk, socialfaglig og økonomisk gennemgang af konkrete sager.

Der er tale om en gennemgang af sagerne, hvor konsulentfirmaet foretager en analyse med henblik på kommunens egen videre vurdering af, om der skal træffes en ny afgørelse. I visse tilfælde udarbejder konsulentfirmaet på baggrund af denne gennemgang også et oplæg til indstilling og udkast til afgørelse over for

borgeren. Uanset, om der udarbejdes oplæg til indstilling og udkast til afgørelse, har arbejdet karakter af sagsforberedelse i afgørelsessager.”

Det fremgår af det materiale, Ankestyrelsen modtog den 4. og 5. marts 2020 fra Hedensted Kommune, at kommunen havde indgået en kontrakt, der kunne indebære sagsforberedelse i konkrete sager, og at konsulentfirmaet blev aflønnet efter ”no-cure-no-pay”-princippet.

Vi bad derfor den 10. juli 2020 byrådet om at oplyse følgende:

- Om kommunen ophører med sådan anvendelse af konsulentbistand, i det omfang selve kontrakten ikke allerede af andre grunde er ophørt.
- I hvor mange sager der er truffet afgørelse på baggrund af sagsforberedelse med private konsulenter, der er aflønnet efter no-cure-no-pay princippet.
- Hvor mange af disse afgørelser, kommunen har genoptaget, samt hvor mange af afgørelserne, kommunen har vurderet, er ugyldige samt udfaldet af sagen i de sager, hvor kommunen har vurderet, at den oprindelige afgørelse er ugyldig.
- Om Ankestyrelsen som seneste myndighed har truffet afgørelse i sagerne. Ankestyrelsen vil herefter vurdere, om der er anledning til at genoptage de pågældende sager.
- Hvordan kommunen vil sikre sig, at borger i de sager, der ikke har resulteret i en ny afgørelse over for borger, ikke bliver stillet dårligere som følge af, at disse er indgået i konsulentfirmaets gennemgang.

Byrådet har den 20. august 2020 oplyst bl.a. følgende til ovenstående:

”Der er truffet afgørelse i 11 sager.

Vi skal endvidere bede kommunen oplyse, hvor mange af disse afgørelser, kommunen har genoptaget, samt hvor mange af afgørelserne, kommunen har vurderet, er ugyldige samt udfaldet af sagen i de sager, hvor kommunen har vurderet, at den oprindelige afgørelse er ugyldig.

Konkrete afgørelser, der er truffet over for borgerne på baggrund af sagsforberedende arbejde fra konsulentfirmaet vil, som udgangspunkt, være ugyldige, medmindre habilitetsmanglen

undtagelsesvis efter en konkret vurdering ikke har haft betydning for afgørelsens resultat.

[...]

Hedensted Kommune vurderer på baggrund af ovenstående definition, at 6 ud af de 11 sager kan være ugyldige.

Vi vil dog gerne præcisere, at alle sager har været igennem beskrevne procedure jf. Høringssvar fra Hedensted Kommune af d. 16.01.2020.

Hedensted Kommune har ikke genoptaget nogen af disse afgørelser. Efter almindelig gældende praksis på området i Hedensted Kommune, er der planlagt opfølgning indenfor 3-6 måneder efter afgørelsestidspunkt i alle sager.

[...]

I alt er der 5 sager, hvor Ankestyrelsen er seneste myndighed, som har truffet afgørelse i sagerne. Heraf er 1 afgørelse blevet ophævet, og 4 er stadfæstet.

I det omfang konsulentfirmaet har gennemgået sager, der ikke har resulteret i en ny afgørelse over for borger, skal Ankestyrelsen derfor også bede kommunen om at oplyse, hvordan kommunen vil sikre sig, at borger i disse sager ikke bliver stillet dårligere som følge af, at disse er indgået i konsulentfirmaets gennemgang.

Hedensted Kommunes almindelige sagsgang for opfølgning af botilbud vil blive fulgt.

Denne foreskriver, at rådgiver, efter sagsoplysningen, skal indstille sagen til screening, hvor oplysningerne i sagen gennemgås i samarbejde med Koordinator og faglig konsulent. Efterfølgende indstilles sagen til boligvisitation, hvor funktionsleder af Velfærdsrådgivningen og funktionsleder af Voksenhandicap deltager.

Dermed vurderes det, at borger ikke vil blive stillet dårligere, end hvis Trancit ikke havde været involveret i det det sagsforberedende arbejde, da der kvalitetssikres i flere led.

Hedensted Kommune kan hermed oplyse at samarbejdet jf. kontrakten med Trancit ophørte pr. 30 april 2020."

I brev af 19. november 2020 har Ankestyrelsen skrevet bl.a. følgende til Hedensted Kommune:

"Af bilag til byrådets svar fremgår det bl.a., at konsulentfirmaet har lavet sagsforberedende arbejde i sager, hvor der er truffet afgørelser over for borgerne, og at det er kommunens vurdering, at flere af afgørelserne kan være ugyldige.

[...]

På baggrund af ovenstående er det således Ankestyrelsens opfattelse, at private konsulenter har lavet sagsforberedende arbejde i afgørelsessager i Hedensted Kommune.

Følgende fremgår af Ankestyrelsens brev af 10. juli 2020 til byrådet om genoptagelse af konkrete afgørelser, der er truffet over for borgerne på baggrund af sagsforberedende arbejde fra konsulenter:

"Det er Ankestyrelsens vurdering, at det er ulovligt at anvende et konsulentfirma til sagsforberedende arbejde, hvis kommunen aflønner konsulentfirmaet efter "no-cure-no-pay"-princippet.

[...]

Det er endvidere Ankestyrelsens vurdering, at eventuelle konkrete afgørelser, der er truffet over for borgerne på baggrund af sagsforberedende arbejde fra konsulentfirmaet, som udgangspunkt vil være ugyldige, medmindre habilitetsmanglen undtagelsesvis efter en konkret vurdering ikke har haft betydning for afgørelsens resultat.

Kommunen vil derfor efter vores opfattelse efter almindelige ulovbestemte forvaltningsretlige regler om genoptagelse være forpligtet til at genoptage sådan en sag og foretage en vurdering af, om habilitetsmanglen ikke har haft konkret betydning for afgørelsens resultat. Hvis kommunen på det oprindelige afgørelsestidspunkt har lavet en fuldstændig gennemgang af sagen, herunder vurderet de faktiske oplysninger i forhold til de relevante retsregler - efter konsulentfirmaet har forberedt sagen - kan det tale for, at afgørelsen alligevel ikke er ugyldig. Omvendt taler det for ugyldighed, hvis kommunen i al væsentlighed har baseret sin oprindelige afgørelse på en indstilling eller et udkast til en

afgørelse fra en privat konsulent, der er aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet.

Hvis kommunen når frem til, at afgørelsen er ugyldig, skal der foretages en fornyet behandling af sagen og træffes en ny afgørelse. Kommunen skal i den forbindelse bl.a. foretage en vurdering af sagens faktiske oplysninger, herunder vurdere, om der er behov for yderligere oplysninger."

Det er på baggrund af ovenstående Ankestyrelsens opfattelse, at der foreligger en habilitetsmangel i de afgørelser, som kommunen har truffet på baggrund af eller med deltagelse i det sagsforberedende arbejde fra eksterne konsulenter, og at kommunen derfor er forpligtet til at genoptage sagerne og derefter vurdere, om habilitetsmanglen har haft konkret betydning for afgørelserne.

Dette gælder dog ikke de sager, hvor Ankestyrelsen har truffet afgørelse som seneste myndighed, idet disse genoptages af Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen beder byrådet om at oplyse, hvad ovenstående giver anledning til."

Byrådet har herefter i redegørelse af 7. januar 2021 oplyst følgende til Ankestyrelsen:

"Hedensted Kommune har jf. tidligere svar til Ankestyrelsen vurderet at 6 sager kan være ugyldige.

I 3 af disse sager har Ankestyrelsen været seneste myndighed og vil derfor være dem, som genoptager disse sager.

I de 3 tilbageværende sager er Hedensted Kommune forpligtiget til at vurdere, hvorvidt sagerne skal genoptages ud fra kriteriet om, at den potentielt ugyldige afgørelse kan have haft konkret betydning for borgeren:

- I to afgørelser vurderes brugen af eksterne konsulenter ikke at have haft betydning for de pågældende borgere. [...]

En afgørelse skal genoptages."

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Hedensted Kommune har handlet i strid med lovgivningen ved at lade et konsulentfirma, der blev aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet, lave sagsforberedelse i afgørelsessager.

Vi lægger vægt på Hedensted Kommunes oplysninger om, at konsulentfirmaet har deltaget i sagsforberedende arbejde i afgørelsessager.

Ankestyrelsen kan på baggrund af kommunens svar af 20. august 2020 konstatere, at kommunen har sikret sig, at borgerne i de gennemgåede sager, hvor der ikke er truffet nye afgørelser, ikke blev stillet dårligere som følge af, at sagerne indgik i konsulentfirmaets gennemgang.

Da Hedensted Kommune har oplyst, at kontrakten er ophørt, gør Ankestyrelsen ikke mere i sagen i forhold til den indgåede kontrakt.

Hedensted Kommune har den 20. august 2020 oplyst til Ankestyrelsen, at der er truffet afgørelse i 11 sager på baggrund af sagsforberedelse med private konsulenter, der er aflønnet efter "no-cure-no-pay"-princippet. Kommunen har endvidere oplyst, at Ankestyrelsen som seneste myndighed har truffet afgørelse i de fem af sagerne.

Vi forstår Hedensted Kommunes svar af 7. januar 2021 således, at kommunen alene genoptager én af de seks sager, hvor konsulentfirmaet har deltaget i det sagsforberedende arbejde, og kommunen som seneste myndighed har truffet afgørelse.

Som det fremgår ovenfor af Ankestyrelsens brev af 19. november 2020 til kommunen, så er det Ankestyrelsens opfattelse, at der foreligger en habilitetsmangel i de afgørelser, som kommunen har truffet på baggrund af eller med deltagelse i det sagsforberedende arbejde fra eksterne konsulenter, og at kommunen derfor er *forpligtet til at genoptage sagerne* og derefter vurdere, om habilitetsmanglen alligevel ikke har haft konkret betydning for afgørelserne.

Ankestyrelsen beder på den baggrund Hedensted Kommune om at genoptage samtlige ovenstående sager, hvor kommunen som seneste myndighed har truffet afgørelse.

Ankestyrelsen beder byrådet i Hedensted Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Charlotte Kirkeby

Vi har anvendt:

Lovbekendtgørelse om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven)
nr. 47 af 15. januar 2019